

Denne guide er oprindeligt
udgivet på Eksperten.dk

Redhat / FC1 / FC2 på kommandolinien

Sidder du med et Linux OS, eller har tænkt på at prøve det, men er skræmt af kommandolinien ?

Det er tit en god ting at kende en smule til, da den er så effektiv.

Her gennemgås simple kommandoer og du vil hurtigt lære at begå dig og finde rundt.

Skrevet den **05. Feb 2009** af **k_jr** I kategorien **Server / Linux - RedHat** | ★★☆☆☆

Intro

Nogle gange kan MS Windows blive for meget. Man er vant til det, der er ingen udfordringer, eller det er kedeligt. Folk der spiller meget får nok ikke disse følelser, men nogle gør.

Og så sidder man og tænker, hvad skal jeg prøve ? Hvorfor ikke *Fedora Core 2* ? Det er en gratis distribution fra RedHat, og er dét OS, hvor RedHat tester nye features og ting. Dvs, mange af de nye ting, er ofte med her.

Erfaringer fra egen side siger, det er et godt, stabilt, hurtigt, let og imødekommende styresystem, hvor der er mange muligheder, og man ikke er begrænset af nogen ting. Det kan bruges såvel til arbejdsstation, som server.

Mange af de andre Linux distributioner har været knap så brugervenlige og imødekommende, synes jeg.

Når OS'et så er installeret, har man mange muligheder. Hver især med fordele og ulemper.

1. Man kan vælge at bruge de grafiske værktøjer der følger med. De er flotte, men virker desværre ikke altid helt efter hensigten hver gang.
2. Man kan vælge at bruge en terminal (eller konsol)(xterm/aterm/konsol måske) og sidde med en kommandolinie. Det virker hver gang, men man går glip af det grafiske.
3. Eller man kan vælge at forbinde sig til maskinen via en klient fra en anden maskine (fjernstyring) (putty måske). Dette gælder dog mest for servere, men grafisk set, er det muligt at starte et program på sin linux og så få det op på sin anden maskine.

Uanset hvilke af de to sidste metoder du vælger, vil alle kommandoerne gælde.

Men nok om RedHat og Fedora!

Som du måske ved, findes der mange kommandoer i Linux. Du kan (næsten) altid bruge tab (tabulator) til at fuldende kommandoen, eller se hvilke kommandoer du kan bruge.

Prøv f.eks. at skrive *system-* og så trykke 2-3 gange på tabulator. Det er en rar ting at have. For god ordens skyld, bør jeg lige nævne, at denne feature er forbundet med hvilket shell du bruger (bash, ksh, csh, etc).

I det følgende stykke, er kommandoerne beskrevet basalt, samt eksempel på hver kommando. Egne foretrukne variationer af kommandoerne findes i en liste i bunden af artiklen (dvs med parametre).

Basis kommandoer

For dem der kender til dos, eller bruger kommandolinien lidt i Windows, følger der næsten nogle slaviske kommandoer med:

```
cd
dir
copy
move
del
mkdir
rmdir
```

Disse findes selvfølgelig også i linux. Nogle hedder det samme, mens andre har andet navn:

```
cd (change directory) (cd /etc/init.d/)
ls (list) (ls /home/)
cp (copy) (cp ~/fil.conf /etc/)
mv (move) (mv /etc/fil.conf /data/)
rm (remove file) (rm /etc/fil.conf)
mkdir (make directory) (mkdir ~/mappe)
rmdir (remove directory) (rmdir ~/mappe/)
```

Hjælp til kommandoerne

Hver kommando, er beskrevet i hjælp sektionen. Den kan have parametre, eller andet god info. Disse kan nås på disse måder:

```
man (manual) (man cp)
whatis (hvad er) (whatis cp)
info (info om) (info cp)
--help (quickhelp) (cp --help)
```

Admin kommandoer

Nu kan du så navigere rundt vha cd og ls, oprette og slette både filer og mapper. Men før eller senere vil du nok støde på *Permission denied*.

Grunden til dette, er sikkerhed.

Der findes nogle gode kommandoer til dette formål også, men man skal være sikker i sin sag, før man bruger disse kommandoer!!

Som regel, har man ikke brug for dem, men de er som følger:

```
chmod (change permissions) (chmod 761 ~/fil.conf)
chown (change owner) (chown tstuser:users ~/fil.conf)
```

Og nu vi er ved det, bør disse gode kommandoer nævnes. Det er primært adminværktøjer for root, men ting som er gode at vide.

```
useradd (add user) (useradd -g users testuser)
userdel (del user) (userdel testuser)
usermod (mod user) (usermod -g users testuser)
groupadd (add group) (groupadd testgroup)
```

groupdel (del group) (**groupdel testgroup**)
mount (mount) (**mount /dev/hdb1 /data/**)
umount (unmount) (**umount /data**)
ifconfig (se net status) (**last**)
dmesg (se kernel beskeder) (**dmesg**)
lspci (list pci enheder) (**lspci**)
lsmod (list loaded moduler) (**lsmod**)
lsof (list åbne filer) (**lsof**)
vipw (edit user liste) (**vipw**)
setup (setup af div) (**setup**)
system-* (OS specifikke)

Endvidere ligger alle værktøjerne til de forskellige tjenester under /etc/init.d/.

Og, Glem nu ikke whatis kommandoen stadig virker. :)

Nyttige kommandoer

Ved daglig brug af Linux på kommandolinien, kan man hurtigt få brug for flere muligheder. Flere forskellige slags værktøjer. Nogle til fil håndtering, nogle til systemovervågning, nogle til systeminfo.

passwd (password) (**passwd testuser**)
su (substitute user) (**su - || su testuser**)
more (skærmstop) (**more /etc/samba/smb.conf**)
less (modsat af more) (**less /etc/samba/smb.conf**)
tail (holde fast i) (**tail /etc/samba/smb.conf**)
wc (word count) (**wc /etc/samba/smb.conf**)
cat (vis/skriv) (**cat /etc/samba/smb.conf**)
touch (opret/nulstil) (**touch ~/fil.conf**)
grep (find) (**grep "workgroup" /etc/samba/smb.conf**)
locate (find fil) (**locate smb.conf**)
ps (se mail) (**mail**)
ps (list processer) (**ps -aux**)
top (overvåg processer) (**top**)
who (se aktive brugere) (**who**)
last (se sidste events) (**last**)
du (se mappe/fil forbrug) (**du /etc/**)
df (se diskforbrug) (**df -m**)
uname (se sys info) (**uname**)
uptime (se uptime) (**uptime**)
date (se klokken) (**date**)
wget (hent fil) (**wget**)

Praktiske programmer

Husk først, Det er på eget ansvar, da nogle af programmerne kan være komplicerede, og brugen er ikke beskrevet her!

Husk, det er ikke sikkert kommandoen findes. Det kan jo være pakken ikke er installeret...

mc (commander) (**mc**)
pine (mail) (**pine**)
rpm (redhat pakkemanager) (**rpm -qa || rpm -ivh pakke-1.1.0.i386.rpm**)
yum (pakkemanager) (**yum update**)
vi (editor) (**vi ~/fil.conf**)

Egne variationer

Herunder har jeg valgt at vise de kommandoer (med parametre), som jeg selv bruger ofte. Disse er nyttige, ikke nødvendigvis 'korrekte', og de skal muligvis ændres til dit behov.

Læs om dem og parametrene før du begiver dig ud i dem!

skift ip på et interface

ifconfig eth0 192.168.1.10

start et interface

ifup eth0

stop et interface

ifdown eth0

mount et delt drev fra en windows maskine

mount -t smbfs -o username=k_jr,password=password //192.168.1.10/c\$ /mnt/samba-c/

print stringen 192.168.1.10 i en fil

cat /var/log/httpd/access_log | grep -i "192.168.1.10"

find ud af, om en pakke er installeret

rpm -qa |grep -i "php"

køre httpd serveren ?

ps -aux |grep httpd

udfør en hurtig kommando som root

sudo "/sbin/ifconfig"

su -c "/sbin/ifconfig"

kør mrtg manuelt en enkelt gang (som root)

mrtg /etc/mrtg/mrtg.cfg

følg med i en fil (f.eks. logfil på kørende webserver)

tail -f /var/log/httpd/error_log

tæl antal linier i en fil

wc -l webalizer.conf

slet en mappe helt! (pas på med den her, den stopper ikke!!)

rm -rf mappenavn/

find filer der har "apache-tools" i filnavnet

locate apache-tools

opdater locate database og rpm database

updatedb && rpm --rebuilddb

hent en fil fra en hjemmeside

wget <http://www.dom.com/file.tar.gz>[/b]

Se en hjemmeside

lynx <http://www.dom.com>[/b]

Kommandoerne til Windows ?

Hvis du først er blevet vant til nogle af de forskellige kommandoer, og hopper tilbage til en windows klient i dos, vil du måske sidde og taste nogle af de samme kommandoer. Kun for at finde ud af, Windows ikke har disse. Det kan irritere en lidt nogle gang.

Hvis du gerne vil have nogle af de nyttige kommandoer til din Windows workstation, kan du kigge lidt på dette link. Det er god samling værktøjer, som kan lette hverdagen for ham, der tit sidder i en kommandoprompt.

<http://unxutils.sourceforge.net/>

Konklusion

Nu har vi så været igennem en hurtig gennemgang af de forskellige praktiske kommander i RedHat / Fedora Core 1/2.

Det er langt fra en fuldendt gennemgang, men denne artikel skal mere ses som en hurtig hjælp, til nybegynderen. Kommandolinien er virkelig powerfull!

Hvis du har kommentarer, spørgsmål eller forslag, så læg enten en kommentar, eller send mig gerne en mail på

K_Jr{@}hotmail.com (erstat {@} med @).

Kommentar af langbein d. 14. Nov 2004 | 1

Synes dette er en meget god oversikt.

Kommentar af x-masman d. 16. Sep 2004 | 2

Der bliver listet nogle kommandoer op, men de bliver ikke rigtigt forklaret. Du skulle måske have forklaret lidt hvad kommandoer som chmod, chown, grep, cat etc. Ellers er det jo ikke til meget hjælp for en nybegynder.

Kommentar af webcreator d. 14. Sep 2004 | 3

'mc', 'vi' osv. er ikke kommandoer - det er programmer. Ellers en meget pæn gennemgang :)

Det er bestemt en god oversigt til dem som allerede er godt igang med Linux , men kan ikke anvendes til nybegyndere fordi du ikke forklarer kommandoer og viser hvad de gør og hvordan de anvendes.